

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VIEŠOJO
SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(TAP-23-1509; TAIS NR. 23-13499(2))

2023-11-14 Nr. NV-2801

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto (toliau – Projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas:

1. Pritariame Teisingumo ministerijos 2023 m. spalio 2 d. išvadoje teiktoms 1 ir 2 pastaboms (į kurias neatsižvelgta, tačiau derinimo pažyma nėra pateikta): dėl Projekto nuostatų taikymo ne tik valstybės tarnautojų, bet ir viso viešojo sektoriaus darbuotojų atžvilgiu; taip pat dėl neaiškios koreliacijos su kitais įstatymais ir jų pagrindu priimtais poįstatyminiais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje pareigas einančių asmenų kvalifikacijos tobulinimą; taip pat dėl neaiškaus subjektų rato, kuriam būtų taikomos Projekto nuostatos.

Preambulėje kaip įstatyminis pagrindas Projektui priimti nurodomi Valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) 37 straipsnio 1 dalis („*Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymą Vyriausybės nustatyta tvarka centralizuotai organizuoja Vyriausybės įgaliota įstaiga*“) ir 38 straipsnio 1 dalis („*Valstybės tarnautojai turi tobulinti kvalifikaciją. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus ir tvarką nustato Vyriausybė*“). Atkreipiame dėmesį, kad Projektu siūloma tvirtinti **ne valstybės tarnautojų, o viešojo sektoriaus darbuotojų** kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašą (čia ir toliau – pabraukta mūsų). Siekiant Vidaus reikalų ministerijos teikime nurodytų tikslų, tačiau nesant atitinkamo įstatyminio pagrindo tvirtinti minėtą kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašą viso viešojo sektoriaus darbuotojų atžvilgiu, siūlome laikytis VTĮ formuluočių: teisės aktą vadinti Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašu (atitinkamai koreguojant ir jo turinį), ir esant poreikiui, numatyti, kad šio aprašo nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir kitų viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui, jei kiti įstatymai (ir (ar) jų pagrindu priimti įgyvendinamieji teisės aktai) nenustato kitaip.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad, mūsų nuomone, nėra aišku, kaip suprantami viešojo sektoriaus darbuotojai (be kita ko, įvertinant tai, kad Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymas (Nr. XIV-1986) įsigalioja tik 2025 m. sausio 1 d.). Pvz., Projektu tvirtinamo Viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 1 punkto

nuostatos, taip pat 2 priedo 1 punkto nuostatos (kuriuose duodama nuoroda į viešojo sektoriaus darbuotojus) neatitinka šiuo metu galiojančio Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatų (žr. šio įstatymo 2 straipsnio 20 dalį: ***Viešojo sektoriaus subjektai: 1) biudžetinės įstaigos; 2) pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, kuriems vienas ar keli (kartu) šios dalies 1 punkte nurodyti subjektai daro lemiamą poveikį; 3) pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, kuriems vienas ar keli (kartu) šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti viešojo sektoriaus subjektai daro lemiamą poveikį; 4) išteklių fondai; 5) mokesčių fondai; 6) fondų fondai***). Siūlome įvertinti šį aspektą.

2. Pritariame Teisingumo ministerijos 2023 m. spalio 2 d. išvadoje teiktai 8 pastabai dėl poreikio konsoliduoti visus Valstybės tarnybos įstatymą įgyvendinančius teisės aktus (keičiant Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimą Nr.1176).

3. Siūlome įvertinti, ar Projekto preambulėje vartojama tinkama formuluotė „*siekdama užtikrinti tvarų <...> kvalifikacijos tobulinimą*“.

4. Projektu tvirtinamo Viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 8 punkte nurodoma, kad Viešojo valdymo agentūra kasmet iki einamųjų metų pabaigos susirenka informaciją apie įstaigų poreikį centralizuotam darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui ir iki kitų metų kovo 31 d. sudaro kvalifikacijos tobulinimo planą. Siūlome įvertinti, ar informacijos surinkimas neturėtų būti siejamas su valstybės tarnautojų kasmetinio tarnybinės veiklos vertinimo terminais (t.y., turėtų būti vėlesnis - atsižvelgiant į Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarkos aprašo projekto (TAIS Nr. 23-11776(2)) nuostatas).

5. Aprašo 9 punkte duodama nuoroda į Ilgalaikę viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo strategiją, kuri pateikiama Aprašo 2 priede. Atkreipiame dėmesį, kad tokio turinio ir formos strategijos pateikimas nederą su Strateginio valdymo įstatyme nurodytais planavimo dokumentų lygmenimis, tipais ir pan., taip pat ir Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr.292, nuostatomis.

6. Aprašo 23 punkte nurodyta klaidinga nuoroda į Aprašo 20 punktą (turi būti į 21 punktą).

7. Aprašo 25 punkte nurodyta, kad darbuotojai tobulinti kvalifikaciją į tarptautines ar užsienio valstybių institucijas siunčiami darbuotoją į pareigas priimančio asmens sprendimu. Atsižvelgiant į tai, kad Aprašo nuostatos taikomos ir įstaigų vadovams (aukštesniesiems vadovams), siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga daryti atitinkamos išlygos tiems atvejams, kai priimančias į pareigas asmuo yra kolegialios valstybės ar savivaldybės institucija – sprendimą dėl siuntimo tobulinti kvalifikaciją galėtų priimti šios kolegialios valstybės institucijos vadovas ar savivaldybės meras, jei kituose įstatymuose nenustatyta kitaip (atsižvelgiant į Valstybės tarnybos įstatymo 10 straipsnio 8 dalį ir siekiant mažinti kolegialios institucijos priimamų teisės aktų skaičių bei siekiant operatyviau priimti šiuos sprendimus).

8. Aprašo 27 punkte duodama nuoroda į Valstybės tarnautojų registrą. Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2025 m. sausio 1 d. bus steigiamas Viešojo sektoriaus darbuotojų registras

(vadovaujantis 2023 m. gegužės 25 d. priimtu Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymu Nr. XIV-1986). Siekiant teisėkūros ekonomiškumo, siūlome papildyti Projektą - jame pateikiant ir Aprašo 27 punkto redakciją, kurį įsigaliootų 2025 m. sausio 1 d. (arba tekste nurodant ir naujo registro pavadinimą nuo 2025 m. sausio 1 d.).

9. Aprašas turi būti tikslinamas teisės technikos aspektu, atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 reikalavimus (toliau – Rekomendacijos):

9.1. Aprašo pirmo puslapio dešiniajame viršutiniame kampe turi būti nurodoma tvirtinimo žyma;

9.2. Aprašo punktų ir papunkčių, skyrių numeracija turi būti nuosekli (3.1 - 3.4 papunkčiai numeruoti kaip 4.1 - 4.4 papunkčiai; 20.1 - 20.4 papunkčiai numeruoti kaip 21.1 - 21.4 papunkčiai; paskutinis skyrius „Baigiamosios nuostatos“ turi būti ne IV, o VI skyrius;

9.3. Aprašo 21 punkte vartojama neįvesta santrumpa VATIS (turėtų būti nurodomas pilnas pavadinimas - *Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema* ir įvedama santrumpa) ;

9.4. atkreiptinas dėmesys, kad prieduose negalioja Apraše įsivestos santrumpos (žr. 1 priedo pavadinimą ir t.t.);

9.5. Aprašo 2 priede nevieningai vartojamos sąvokos ir įvesti trumpiniai, pvz., *valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, valstybės ir savivaldybių įstaigos, įstaigos, viešojo sektoriaus įstaigos* ir pan.;

9.6. atsižvelgiant į Rekomendacijų 146 ir 147 punktus, Aprašo 2 priede reikia atsisakyti išnašų. Jos turėtų būti formuluojamos kaip teisės akto teksto dalis arba išimtiniais atvejais kaip pastaba, kuri dėstoma teisės akto teksto arba lentelės, grafiko, schemos ir pan. pabaigoje. Atsižvelgiant į tai, tikslintinos nuostatos, kurios dėstomos išnašose. Taip pat Aprašo 2 priede pateikiamas pavyzdys turėtų būti nurodomas lietuvių kalba.

Dėl susijusių aspektų

Jeigu, iki Projekto svarstymo Vyriausybės posėdyje, Seime būtų priimtas Vyriausybės Seimui teiktas Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo projektas ir jo lydimieji įstatymų projektai (Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 19, 20, 23 ir 30 pakeitimo įstatymo projektas ir kt.), atkreipiame dėmesį, kad turėtų būti peržiūrėtos ir koreguojamos kai kurios Projekte vartojamos formuluotės, pvz., vietoj įstaigos „*administracijos padalinys*“ turėtų būti vartojama įstaigos „*struktūrinis padalinys*“ ir pan.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Daiva Gubistienė

